

การวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย

วารุ เฟิงสวัสดิ์*

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อการศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยโดยจัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัยในกลุ่มนั้น เน้นให้ได้เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาและผู้ที่ต้องการแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย โดยทำการศึกษาและวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ หรือ ปรินูญานิพนธ์จากมหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยที่หน่วยงานต่าง ๆ ผลิตขึ้นจำนวน 254 เรื่อง

ผลการวิจัยพบว่างานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยแบ่งออกได้ 11 ประเภท คือ การวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ การวิจัยเกี่ยวกับผลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล การวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และคุณลักษณะของครูปฐมวัย การวิจัยที่ใช้เทคนิคในการวิเคราะห์ การวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การวิจัยเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาทางการศึกษาปฐมวัย และการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย

สำหรับข้อเสนอแนะการวิจัยได้ข้อเสนอแนะและการวิจัยได้เสนอแนะไว้ 2 ประเด็น คือ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

*ประธานโปรแกรมวัดผลศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

The purpose of this research was specifically aimed to survey and analyze the research of Pre-school Children. The research was categorized. It was based on the detailed information that were beneficial to researchers, and for whoever was interested in the trends of doing research of Pre-school Children Education. The researcher was intended to survey and analyze the research of graduate students at any universities throughtout Thailand. The research were about Pre-school Children educational research. And the reports of any departments that were concerned with Pre-school Children's Education. The researcher was to survey 254 of both research and reports.

The conclusion of the survey was that Pre-school Children Educational Research could be classified into eleven areas of research. There were as follows : A study of Raising of Pre-school Children. An Analysis of Development and Readiness of Pre-school Children. A study of Result of Learning Experience through Activities. A study of Result of Educating the parents of Pre-school Children. A study of Making Instruments for Measuring and Evaluating. A Study of Innovative Practices of Pre-school Children. A Study of the Role, Duties and Characteristics of Pre-school Children Teachers. A study of Analytic Techniques. A study of the Relations between Factors. A study of the states and problems of Pre-school Education and A study of the Development of Models for Pre-School Educational Management.

There were two main suggestions in the research. The first suggestions were for within the research and the second suggestions were further research.

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลมีความสำคัญและจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนกว่าการศึกษาระดับอื่น ทั้งนี้เนื่องจากเป็นการศึกษาเบื้องต้นที่มีความจำเป็นต่อชีวิตและอนาคตของเด็ก (วรสุดา บุญไวยโรจน์ และคนอื่น ๆ. 2527: 1) ซึ่งการศึกษาระดับนี้เป็นการจัดบริการต่างๆ เพื่อให้โอกาสเด็กได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา อย่างเต็มที่ และเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต รัฐบาลได้ตระหนักถึงเรื่องนี้มาก ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่มีนโยบายส่งเสริมเด็กปฐมวัยทุกคน ให้ได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งมีแนวทางการจัดการศึกษาโดยขยายบริการการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยให้กว้างขวาง โดยเฉพาะในชนบทที่ห่างไกลและชุมชนแออัดในทุกจังหวัดโดยให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนทั้งของรัฐและท้องถิ่น บริการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็ก

การจัดการเรียน การสอนระดับอนุบาลศึกษานั้น จะไม่เน้นการสอนหนังสือแต่จะเป็นการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ให้เด็ก โดยต้องจัดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก เนื่องจากเด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง สนใจในสิ่งต่างๆ รอบตัว ช่างซัก มีความคิดคำนึงมาก ชอบเล่นสมมติ มีช่วงความสนใจสั้นๆ สามารถคิดสร้างสรรค์การเล่นและกระทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองได้ดี ดังนั้นการเรียนรู้ต่างๆ ของเด็กวัยนี้ จะต้องอาศัยประสบการณ์ตรงจากการที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม โดยเด็กต้องเกิดความสนใจ พอใจที่จะกระทำการตอบสนองกิจกรรมนั้นๆ เพราะลักษณะนิสัยของเด็กวัยนี้อยู่ในระยะที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะทำกิจกรรมที่ตนพอใจและสนใจเท่านั้น การจัดประสบการณ์เพื่อให้เด็กเรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบตัวด้วยการให้เด็กสังเกต ได้แก่ ได้ซักถามสิ่งที่ยากรู้อยากเห็น จึงเป็นการสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กจึงมีความสำคัญมาก

ปัจจุบันมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยเป็นจำนวนมาก แต่ไม่พบว่ามีการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยดังกล่าวในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษา หรือทำการวิเคราะห์งานวิจัยในด้านนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดที่จะทำการวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย โดยวิเคราะห์ในเนื้อหาสาระ จัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัยในกลุ่มนั้น เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาค้นคว้า และผู้ที่แสวงหาแนวทางเพื่อการวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย โดยจัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัยในกลุ่มนั้น เน้นให้ได้เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา และผู้ที่ต้องการแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิเคราะห์งานวิจัยโดยจัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัยในกลุ่มนั้น ๆ เน้นให้ได้เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา และผู้ที่ต้องการหาแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้วิจัย คือ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

จำนวน 254 เรื่อง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง จะเลือกจากรายงานการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์หรือปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต และดุขฎิบัณฑิต จากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ผลิตบัณฑิตในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนใหญ่ซึ่งได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยบูรพา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประมวลแนวความคิดที่เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยและการวิเคราะห์งานวิจัย
2. รวบรวมเอกสาร รายงานการวิจัย บทคัดย่องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย
3. ศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยแต่ละเรื่อง จัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัยเหล่านี้ โดย

ใช้กรอบแนวความคิดหลักที่ว่าเป็นกลุ่มและประเภทที่เป็นสาระสำคัญในรายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย

4. พิจารณาข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย เน้นการศึกษาที่เป็นปริญาพนธ์ภายในประเทศ
2. ประชากร คือ รายงานการวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยในประเทศ
3. กลุ่มตัวอย่างคือ รายงานการวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยในประเทศ จำนวน 254 เรื่อง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยพบว่า การวิจัยทางด้านนี้แบ่งออกได้ 11 ประเภท คือ การวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การวิจัยเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการและความพร้อมของเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมต่างๆ การวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล การวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของครูปฐมวัย การวิจัยที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร การวิจัยเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาทางการศึกษาปฐมวัย และการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์งานทางการศึกษาปฐมวัยพบว่าสามารถจัดประเภทของการวิจัยออกเป็น 11 ประเภท ซึ่งการวิจัยทั้ง 11 ประเภทนี้เป็น การวิจัย 2 ลักษณะ คือ การวิจัยที่เป็นเรื่องของ การศึกษาโดยตรง และการวิจัยที่สามารถจัดเป็นการวิจัยในสาขาอื่น ๆ

การวิจัยที่เป็นเรื่องการศึกษาปฐมวัยโดยตรงมี 7 ประเภท คือ การวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการและความพร้อมของเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมต่างๆ การวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะของครูปฐมวัย การวิจัยเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาทางการศึกษาปฐมวัย และการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย

การวิจัยที่สามารถจัดเป็นการวิจัยในสาขาอื่น ๆ มี 4 ประเภท คือ การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และการวิจัยที่ใช้เทคนิควิเคราะห์ จัดเป็นการวิจัยทางสาขาวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัย จัดเป็นการวิจัยทางสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจัดเป็นการวิจัยทางสาขาจิตวิทยา

2. การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยแบ่งออกเป็น 11 ประเภท โดยยึดแนวความคิดที่ว่าจัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัยในกลุ่มนั้น เน้นให้ได้เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา และผู้ที่ต้องการแนวทางในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย โดยศึกษาจากงานวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น ถ้าในอนาคตปรากฏว่ามีผู้ทำการวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยที่มีรูปแบบ แนวคิดริเริ่มต่างไปจากงานวิจัยที่มีอยู่ในปัจจุบันก็สามารถที่จะกำหนดกลุ่ม และประเภทของการวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยเพิ่มขึ้นได้อีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยมี 11 ประเภท ดังนั้นควรทำการวิจัย หรือส่งเสริมการวิจัยในด้านต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย อีกทั้งยังได้งานวิจัยที่หลากหลาย การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยที่ควรส่งเสริมให้ทำ ได้แก่

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาหาวิธีการที่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม เพื่อให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ

1.2 การวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการ และความพร้อมของเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาพัฒนาการ และความพร้อมของเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนหาวิธีการส่งเสริมเพื่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมก่อนที่จะเข้ารับการศึกษาระดับสูงขึ้นไป

1.3 การวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมการเล่น การเล่านิทานและการเล่าเรื่อง กิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม ดนตรีและการเคลื่อนไหว เกมการศึกษา ฯลฯ เป็นวิธีการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาหาวิธีการ หรือประดิษฐ์สื่อใหม่ ๆ มาใช้กับการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาถึงผลที่เกิดจากการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้มีพัฒนาการที่เจริญงอกงาม เนื้อหาเรื่อง ควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ การส่งเสริมความสนใจของเด็กปฐมวัย เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์เฉพาะวิทยานิพนธ์ หรือปริญญานิพนธ์ และงานวิจัยภายในประเทศเท่านั้น ควรจะทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในต่างประเทศ เช่น Dissertation Abstract International เพื่อให้ได้สารสนเทศที่กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การจัดกลุ่มประเภทของงานวิจัยการศึกษาปฐมวัยเพิ่มขึ้น

2.2 การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย โดยวิเคราะห์เพื่อจัดกลุ่มและประเภทของงานวิจัย เน้นให้ได้เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่ศึกษาและผู้ที่ต้องการแนวทางในการวิจัยในด้านนี้ ดังนั้นน่าจะเป็นการวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัยในลักษณะอื่นๆ เช่น ลักษณะทางกายภาพ ระเบียบวิธีวิจัย ลักษณะของผู้วิจัยและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.3 ควรจะทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานวิจัยในสาขาวิชาอื่นๆ เช่น สาขาบริหารการศึกษา จิตวิทยา การประถมศึกษา เป็นต้น เพื่อเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการหาแนวทางในการวิจัยทางสาขานั้นๆ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- รายงานการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์เชิงทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อปวงชน : การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- รายงานการวิจัยเรื่องการจัดสรรทรัพยากรสำหรับเด็กปฐมวัย การวิเคราะห์ต้นทุนและการคาดประมาณจำนวนนักเรียน จำนวนครูและต้นทุนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2530.
- ฉวีวรรณ กินวงศ์. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540
- รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์งานวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2535.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2540.
- ประสาธ อิศรปรีดา. สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, 2538
- เขาวพา เดชะคุปต์. รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า (2541 - 2550), วารสารการศึกษาปฐมวัย. 1(3) : 8 - 18 ; กรกฎาคม 2540.
- วรสุดา บุญยไวโรจน์ และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความพร้อมของเด็กนักเรียนชั้นเด็กเล็กในโครงการการศึกษาและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2527.
- วิณี ชิตเชิดวงศ์. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ, 2537.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- หรรษา นิลวิเชียร. ปฐมวัยศึกษา หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.
- อารี สันหลวี. นวัตกรรมการประถมศึกษา. ม.ป.ท., 2535.
- อารี สันหลวี และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการจัดบริการศูนย์เด็กอ่อนก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

- Bruner, J. *Child' s talk*. New York : W.W/ Norton,1983.
- Cowan, P.A. *Piaget with Feeling : Cognitive Social and Emotional Dimensions*. New York : Holt,Rinchart and Winston,1978.
- Downing J. and Thackery. *Reading Readiness*. London : University of London Press Ltd., 1971.
- Ellis, M.J. *Why People Play*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1973.
- Hattie, J and Rogers, H.J. "Factor Models for Assessing the Relation Between Creativity and Intelligence"*Journal of Educational Psychology*. 78(6) : 482 - 485 ; 1986.
- Hendrick, Joanne. *Total Learning for the Whole Child*. London : Mosby Co., 1980.
- Krasnor, L. and Peopler,D. "The Study of Chidren's Play : Some Suggested Future Directions," *Children's Play : New directions For Child. Development*. San Francisco : Josser - Bass,1980.
- Seefeldt, Carol. *Teacing Young Children*. New Jersey : Prentice-Hall,Inc,1980.
- Taglor, Barhava J.A *Child Goes Forth*. 6th ed. Minnisota : Burgess Publishing Company, 1985.
- Taylor, D. *Falimy Literacy Young Children Leaning to Read and Write*. Exeter New Hamshire : Heineman Educational Books, Inc.,1983.